

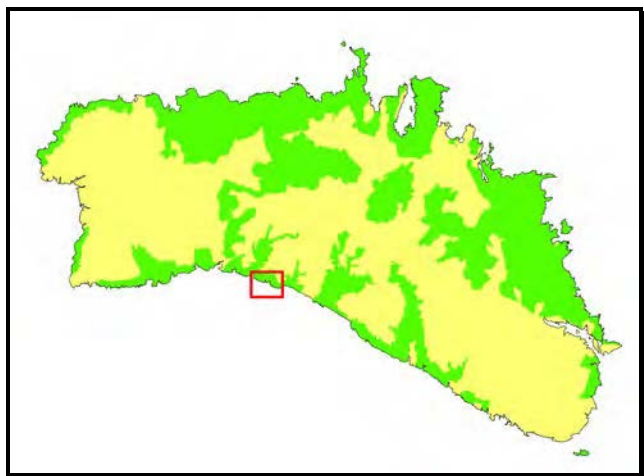
Fitxa 32

CALA ESCORXADA



DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSiques:

Municipi: es Migjorn Gran
Altres topònims: cala Corcada.
Àrees urbanes associades: no n'hi ha
Accés: a peu, per un sender litoral des de cala Mitjana o bé des de Sant Tomàs.
Orientació de la platja: sud.
Superfície de la platja: 2.000 m².
Llargada de platja: 110 m.
Amplada mitjana de la platja: 18 m.
Grau de freqüentació de la platja: baix, en plena temporada. Presenta una elevada freqüentació de vaixells.



Geologia de l'entorn: plataforma carbonatada del Miocè superior, formada per calcàries blanques.
Composició del sediment: d'origen carbonatat orgànic (+90%), amb alta proporció de gra fi i color blanc.
Espai natural protegit: inclosa a l'Àrea Natural d'Espècial Interès Me-13 i a la Xarxa Natura 2000 (també la part marina).

SERVEIS DE PLATJA:

Classificació platges CIM: platja tipus C (natural sense accés rodat).
Distància a l'estacionament: 3,5 quilòmetres des de cala Mitjana i uns 3,5 quilòmetres des de Sant Tomàs.
Servei de socorrisme: no disposa de servei de socorrisme.
Altres serveis: no n'hi ha.

ENTORN I PAISATGE

La punta de Sant Antoni separa cala Escorxada de la seva veïna situada més a ponent, cala Fustam. Malgrat la seva proximitat, són dues cales de morfologia prou diferents. Cala Escorxada no presenta tant d'encaixament. Es tracta d'una cala associada a un torrent que drena pel seu vessant de llevant, i dóna lloc a una extensa plana de deposició que forma la platja, associada aquesta a penya-segats regulars de menys de 10 metres d'alçada ([vegeu foto adjacent](#)).



La cala no presenta morfologies dunars ben definides just a darrere seu. En canvi, sí que es troben dos tipus de formacions a la zona associada a la sortida del torrent: unes, de caire acumulatiu en forma de dunes davanteres, i les altres, unes formes que remunten els vessants associats a la platja, a altures superiors als 30 m (*climbing dunes*). L'arenal i la vegetació que hi creix associada es fan més evidents a l'extrem est de la platja i tenen continuïtat mentre s'endinsen seguint el traçat del barranc de cala Escorxada.

La platja està flanquejada a banda i banda per dos promontoris rocosos coberts de pins. Per la banda de llevant, la roca calcària va guanyant alçada a la mar gradualment, fins a formar una paret vertical d'uns 10 metres d'alçada. A la banda de ponent, en canvi, la roca es troba amb terreny argilós, la qual cosa fa que esdevingui un sòl inestable amb nombrosos despreniments que donen lloc a la caiguda de blocs damunt l'arena de la platja o damunt els primers metres d'aigua ([vegeu foto adjacent](#)).

PLANTES I VEGETACIÓ

La baixa freqüentació que ha tingut aquesta platja fins fa pocs anys és la millor explicació de l'elevada riquesa florística, tot i la seva extensió reduïda. De totes maneres, en els darrers anys aquesta situació va canviant, especialment pel que fa a la primera línia, on en poc temps ha desaparegut una part important de la vegetació més pionera.

En aquest arenal s'hi poden trobar les plantes que haurien de ser les més habituals a les platges del migjorn de l'illa. D'una banda, a primera línia, on les dunes encara no s'han format, hi apareixen les més pioneres. En aquest cas, espinadella (*Salsola kal*) i cent nusos de la mar (*Polygonum maritimum*). Tot seguit apareixen les espècies més persistents, encarregades de fixar l'arena: el carc marí (*Eryngium maritimum*), el lli de platja (*Pancreatium*

maritimum), la lletrera de platja (*Euphorbia paralias*) i, en aquest cas concret, destaca la presència d'*Otanthus maritimus*, una autèntica raresa que a Menorca només es troba en aquesta platja (vegeu foto de l'esquerra).



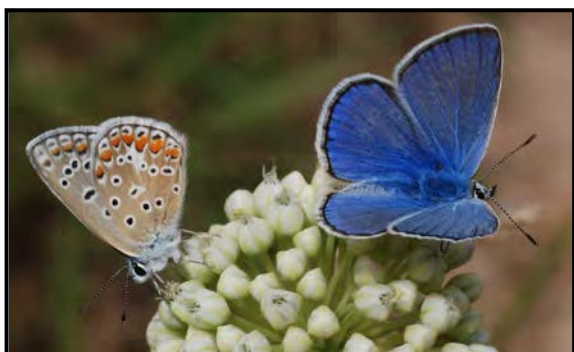
Just un poc més endarrere s'hi ajunten les dues gramínies més importants pel que fa a la retenció de les dunes: el fenàs de platja (*Elymus farctus*) i el borró (*Ammophila arenaria*), així com la campaneta de la mar (*Calystegia soldanella*). En aquesta zona s'ha de tornar a destacar la presència d'una planta poc habitual: *Crucianella maritima*, que és indicadora del bon estat de conservació de l'arenal i que també és poc freqüent a l'illa (vegeu foto de la dreta).

A mesura que l'arenal s'endinsa cap a l'interior seguint el canaló que forma la cala, la riquesa d'espècies es va incrementant amb aquelles que volen arenes més fixades com ara el trèvol mascle (*Lotus cytisoides*), la sempreviva (*Helichrysum stoechas*), la panconia de platja (*Reichardia tingitana*), l'escabiosa (*Scabiosa atropurpurea*), els moixets (*Lagurus ovatus*) o el guixó de platja (*Glaucium flavum*).

ANIMALS

Aquesta platja no té cap zona humida associada i, per tant, hi faltaria la diversitat de fauna associada a aquests ambients. En canvi, la platja és pròxima a un bosc de pins i a un arenal amb vegetació abundant i diversa, que també són ambients amb una diversitat associada important.

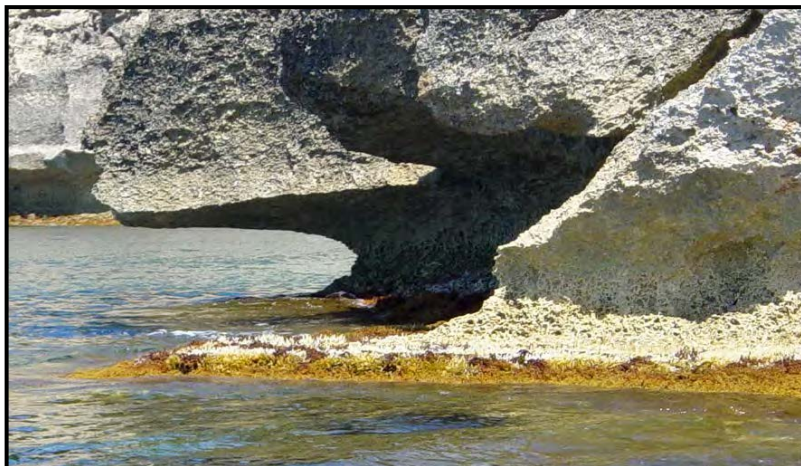
El pinar litoral és l'hàbitat de moltes aus fàcilment detectables, com ara el tudó (*Columba palumbus*). Aquest és semblant al colom comú, però molt més gros. És fàcil diferenciar-los per les taques blanques de les ales i del coll del tudó. Es pot observar a qualsevol massa forestal de l'illa tot l'any, on cria cada primavera. Un altre ocell forestal fàcil de veure és la tórtora (*Streptopelia turtur*). Aquesta és més petita que la tórtora turca i es distingeix per una taca llistada de blanc i negre molt característica que presenta al costat del coll. És una espècie migradora transsahariana i a Menorca la podem observar durant els mesos de cria i en els passos migratoris. Un bon representant de l'avifauna forestal menorquina és el tord negre (*Turdus merula*). Els mascles són de color negre amb el bec i l'anell ocular de color groc intens, i les femelles tenen el plomatge més marronós. És un ocell sedentari i abundant que es pot observar durant tot l'any als boscos i a les terres agrícoles amb zones arbustives associades.



La diversitat de plantes de l'arenal permet l'observació d'insectes que visiten les flors per alimentar-se del seu nèctar ajudant d'aquesta manera a la seva pol·linització. Hi ha un gran ventall d'espècies d'insectes especialitzats a viure en ambients dunars, dels quals els més vistosos corresponen al grup de les papallones diürnes (lepidòpters ropalòcers). Algunes de les papallones que podem veure als arenals de Menorca són la blaveta d'ugó (*Polyommatus icarus*), que és una papallona petita (3 cm d'envergadura) amb un marcat dimorfisme sexual (els mascles són de color blau metàl·lic i les femelles de tons marronosos amb els marges de les ales

de color taronja) (vegeu foto adjacent) i es pot observar des d'abril fins a final de setembre. La papallona dels cards (*Cynthia cardui*) és una espècie relativament grossa (5 cm d'envergadura), d'ales taronges amb taques negres i blanques, és migradora i es pot observar des de l'abril fins al juny i des de començament de setembre fins a final d'octubre. La papallona llimonera (*Gonepteryx cleopatra*) també és de gran envergadura (fins a 6 cm) i les seves ales grogues amb dos punts taronges la fan inconfusible. És especialment abundant durant els mesos de maig i juny. Finalment, la grogueta (*Pyronia cecilia*) té les ales taronges amb els marges marrons i es pot observar de final de maig a final d'agost.

DINS LA MAR



Cala Escorxada té el fons arenós a la part central interior, rocós als marges i amb posidònia a la part central exterior. A les zones rocoses litorals s'hi pot observar *Cystoseira stricta*, de vegades formant comunitats denses (vegeu foto adjacent). Aquesta alga bruna és bona indicadora de la qualitat ambiental i és incapaç de créixer en zones contaminades. A més, s'hi troben també altres algues típiques de les voreres rocoses de les cales menorquines com per exemple *Acetabularia acetabulum*, que té forma de paraigüet i és molt abundant al marge dret de la cala. Altres

algues que hi viuen són *Chondrophycus tenerrimus*, *Padina pavonica*, *Halopteris scoparia*, *Dictyopteris polypodioides* i *Amphiroa rigida*. Al marge esquerre hi ha algunes entrades que acaben en coves. Aquestes zones del litoral són molt ombrívoles i l'alga que hi predomina és l'alga calcària vermella *Corallina elongata*.

HISTÒRIA I SINGULARITATS

A la part de ponent de la platja es pot observar un important niu de metralladora ben conservat que va ser construït dins la roca amb materials de la zona, la qual cosa el fa passar gairebé desapercebut a primer cop d'ull (vegeu foto adjacent). Aquestes construccions fetes durant la Guerra Civil són freqüents al llarg de la costa menorquina, sobretot en aquells punts susceptibles de ser emprats per les tropes enemigues com a zona de desembarcament.



El possible origen del nom de la cala vindria donat de l'aprofitament forestal que es feia del pinar del seu entorn, del qual s'extreia l'escorça, i per això, el nom de cala Escorxada.